

Стан Редакције и Админ.:
Космајска ул. бр. 32.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Неплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Писма, рукописе, новац и
све остало што се односи
на лист, слати власнику
листа.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Изази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дин. 12.—
„ шест месеци . . . „ 5.—
„ три месеца . . . „ 3.—
„ један месец . . . „ 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . 30.—
„ шест месеци . . . „ 15.—
„ три месеца . . . „ 7.50

Италија и Дарданели

РИМ, 20. фебр.

Успех Савезнички у бомбардовању Дарданела учинио је снажан утисак на овдашње политичке кругове. Чим су прве вести стигле влада је одржала седницу на којој је Со-нино изнео стање у коме се налази спољна политика Италије.

У доброобавештеним круговима говоре, да је на овој седници решено, да Италија одмах по паду Цариграда ступи у акцију, но самостално од Сила из Споразума.

Такође се одржава вест, да је између Италије и Грчке направљен Споразум о заједничкој акцији у Арбанији.

Питање о хлебу

Отворено писмо председнику општине београдске

Схвативши потпуно своју дужност, увидевши сву дрскост хлебара, који су почели безобзирно да експлоатишу грађанство, дошавши до закључка да ће грађанство најзад бити револтирано неактивношћу општине, одбор београдске општине наметнуо је одлучно, да питање о снабдевању хлеба за Београд узме у своје руке.

Примивши тако на себе једну врло деликатну дужност, општинари, изгледа, нису хтели да мисле много. Решивши питање о снабдевању брашном, они мисле да су тиме потпуно одговорили својој дужности. Али ми желимо, да је у овој прилици, кад они снабдевају Београд брашном (на чему нека ми је хвала) и раздвајају га ради мешања овдашњим хлебарима, њихова прва дужност да строго воде рачуна о томе: како се снабдева грађанство хлебом, какав је квалитет тога хлеба, и одговарају ли хлебари свима постављеним условима?

Јер треба имати на уму и то, да у Београду има доста стокеника а врло мало хлебара. Сем тога, и ово хлеба што га имамо не меси се од оног брашна, кога је општина набавила, већ од мешањем с другим, а то некад и врло често од самих мекиња. Има

ли у томе какве контроле ми не знамо, али кад се хлеб расиреда по свима пекарницама још изјутра, верујемо да ту и не може бити контроле.

Због тога, а да би се једном пречистило с тим питањем и да се не би једнако чуле речи и преко јавности, а без обзира на то, да ли је г. Председник расположен према нашем листу или не, ми, у интересу грађанства, у интересу сиротиње, која је највише и остала у Београду и која врима помоћ у 0.30 дин. дневно, молимо г. Председника да предузме ове кораке:

Да се зна, који хлебари месе хлеб за грађанство, под условима које општина одреди, и да се ти хлебари имају сматрати као преко потребни општини и према томе порадити, да се исти ослободе војне дужности, да се не узимају на кулук (као што су неки дан освануле неке пекарнице затворене а хлеб није распродат грађанству, јер су мајстори узети за друге потребе). Зато је потребно да се установе сталне општинске пекарнице, код условима као што смо горе навели.

Да се уведи контрола над тим хлебарима, строга и самесна.*) Контрола да води рачуна о томе: да ли се хлеб меси од оног брашна, кога је општина набавила, и да ли се он меси са другим, а то некад и врло често од самих мекиња. Има

чуна о томе: да ли се хлеб месе од оног брашна које општина даје, и да се не сме мешати с трицама и др. Тако исто да ли хлебари месе хлеб од свег брашна, т. ј. а ли утрше све брашно за хлеб, или од тог брашна месе буреке, лењиће погачице и др., или га продају испод руке грађанству. Ово је лако контролисати кад се зна, да од сто кгр. брашна може да се испече око 130 хлебова од 1 килограм.

Тако исто контрола мера да води рачуна о вропској тежини хлеба, његову квалитету и његовој ценни. Јер није право да општина набавља брашно за хлеб, а ми да од тога брашна просејаног, једмо перце и плаћамо 20 грама по 5 и. д.

О свему овоме водити строго рачуна и сваку несавесност казнити.

Наламо се да више неће бити потребно да говоримо о овоме.

„Победничка Србија“

— Паскана оцена Француза —

ПАРИЗ, 18 феб.

„Тан“ у чланку под насловом „Победничка Србија“ вели: „Од свих земаља, жртава агресије аустро-немачке, Србија је једина, која је слободна на свом земљишту и која је отерала освојоца Чак са помоћи трупа цара Вилема, војници цара Фране Јосифа деузују се, да предузму офанзиву против Срба у којих

је грађанска одважност онако исто несаломљива као год што им је војничка врлина неукротива. На претње аустро-немачке Србија изавља своју херојску војску, на предлоге за мир из Беча она одговара својом одлуком да остане слободна и да се бије до краја уз своје савезнике. Казна за Аустро-Угарску почиње понижењем што се осећа да је побеђена и да је привезана за срамни стуб од народа, који она вреба већ две године какав плен и завршиће се потпуном вропшћу чудовишног освајачког предузећа, коме је цинички напад на Београд био почетак и знак.

Бугарска и Румунија

ПАРИЗ, 18 феб.

„Тан“ публикује један телеграм из Букурешта, који потврђује да железничка конвенција између Бугарске и Румуније потпуно искључује транзит ратног материјала ма у ком облику било.

Против Гусара

— Говор г. Аскита —

ЛОНДОН, 17. фебруара. — Узбудљив говор г. Аскита, који се односи на блокаду, изазвао је живо одушевљење у Великој Британији и свему царству. Цео је народ решен, да једном за свагда учини крај бестидном гусарству Немаца, чије су главне жртве мирни

и неутрални. Нарочито се истиче супротност између тобожње немачке блокаде, која једино потапа неутралне бродове, неузнемирујући се животом моришара нити пак националношћу сопственика бродова, и ефективне блокаде енглеске, која спасава људство и товари предузимајући све диспозиције, да свако заробљење водведе под законску форму заробљавања саобразно међународном праву.

Бомбардовање Дарданела

Хоће ли Грчка узети учешћа!

АТИНА, 18 феб.

У току јучерашње седнице Министарског Савета г. Романос је изложио политичку и војничку ситуацију а по том је г. Венизелос изложио ситуацију створену за Грчку експедицијом на Дарданеле. Данас ће се у Двору одржати савет под председништвом краљевим на коме ће узети учешћа сем г. Венизелоса и сви пређашњи председници Министарских Савета.

Наши у ропству

— Писмо једног нашег заробљеника. —

П. Г. Уреднице, Најучтивље Вас молим, да одштампате у Вашем цењеном листу, једно писмо, које је писао један наш грађанин који је одведен из Београда 31. нов. пр. год.

Из писма се види како поступају са нашим грађанима у Аустро-Угарској, и то грађанима одведених из својих домова и скупљених са улице. Како ли се тек онда поступа са нашим заробљеним ратницима, док овде њихови уживају сваку слободу и живе не може бити бсље, у ово ратио доба.

Писмо гласи:

Hezsider 19/XII-1914.

Драга М.,

Ја сам хвала Богу жив и здрав. Ја сам на Св. Андреју ухваћен пред Коларцем. Питам официра шта ће са нама он ми рече, да ћемо сви у полицају да нам се издаду објаве да нас не би жандарми узнемиравали. Око 9 сати одведоше нас у касарну, по писаше имена, и у један сат по подне пребаце нас у Земун. Првога децембра у подне кренули смо се пешице за Нови Сад где смо стигли на Св. Николу у 11 сати пре подне. У вече натоваре нас у вагон где после једног дана и две ноћи стигосмо у Болдогасоњ. Ту смо остави три дана и тада нас преместе у Хежидер где се сада налазим.

Један читалац.

— Мијаило Николић

— Рез. подн. 10 хауб. батерије —

Неумитна смрт покосила је живот, и отргла нам из средине још једног доброг ратног друга; још једног доброг пријатеља и ретког Србина — умро је Мијаило Николић рез. подваредник 10 хауб. батерије.

„Пегави Тифус“ је и величанствена, али је кужна па и гадна болест. Борба се је са њом јуначки трпљиво дана, али природни процеси ишли су и даље својим током и он је најзад морао подлећи. Умро је 19 ов. м па у I пол. болници у Београду и предат на сахрану цркви опште војне болнице.

Био је то један угледан домаћин и трговац у срезу Трнавском. Као војник предходно је примером осталим војницима и подофицирима у батерији. Одличан као нишанџија

његови метци нису никад промашили циљ који је гађао. Као добар нишанџија предложен је и за одликовање: али је био несрећне судбине да не дочека да га прикачи на груди.

Његово име као доброг другга остаће дуго у успомени свију нас ратних његови другова.

У име подофицира и војника 10 хаубичке батерије изјављујући саучешће фамилији почив Мијаила ја е са њим и последњи пут праштам са узвиком:

Вечан му спомен међу нама и слава му.

Живота Мијалновић
рез. наред. 10 хауб. батер.

Порекло рата

— Одговорност А.-Угарско —

„Журнал де Балкан“ у чланку о „Пореклу рата“ вели, да је одговорност Аустро-Угарске и раздвојна од одговорности Немачке. Аустрија је ставила Немачкој на располагање своје трупе и своје топове на нашој граници, непрекидајући с нама дипломатске односе она је с нама ратовала и упорно је хтела да нам каже како с нама остаје у миру. Такав је начин њезина рада.

О Румунији

— Изјава русног посланика —

БУКУРЕШТ, 20. фебруара. — Из Копенхагена јављају да је руски посланик на букурешком дзору г. Поклевски, у разговору са једним данским новинаром дао о држању Румуније ову изјаву: О држању Румуније не могу вам за сада ништа рећи. Али могу да вам дам тачни извештај о томе ка су сви гласови о акцији Румуније против Споразума измишљотина. О таквој акцији нико у Румунији не мисли.

КРОЗ ШИБУ

— Нов артинал за богаћење. —

Од како је почела да бесни зараза „пегави тифус“ јавио се на пољу наглог богаћења нов артинал.

Један паланачки брица пао на срећну идеју да нафталички спречава заразу, наш саветет то одмах примао и после два дана цео је свет ревносно почео да је трља њиме, не би ли се сачувао пегавца. До тога датума нафталин је употребљаван за посипање кожа и за посипање оног одеља, које има срећу да заврши у магацине заложних банака. Али ето требао је да дође пегави тифус, па да нафталину скочи углед, да дође до коже нас сиротињ. Али са скачањем угледа нафталину је истовремено скочила и цена и он се у овако потребним данима продаје по 5 дина. кгр., док је раније продаван по 1.20 дина.

Пре неколико дана дошао је у једну овдашњу дрогерију један сељак обвезник трезер позива. Кренуо се на одсуство и као практичан човек и домаћин свратио да купи нафталина, да помаже своје укућане у кући! Кад је приметио да је и сувише висока цена, и да га је он раније плаћао по 1.20 (он је радио у магацину једне овдашње банке, која тргује кожама) дрогерист му рече: па на ње му морам да истерам штету, што већ седам месеца не радим! —

— А ко ће мени да накнади штету, што седам месеци дангубим?! — одговори сељак и оде без нафталина.

Под образном

Дефицит у Београдском Пореском Одељењу

Г. Миодраг Гајић, судски писар, у јучерашњој исправци вели: да је пре евакуације Београда отац његов пок. Душан Гајић био болестан и због тога није долазио у канцеларију за које је време каса била исправна. Примом ту изјаву и склонили смо да верујемо али се ипак не види из исправке младог г. Гајића, да ли је за то време каса прегледана, коју је прегледао, име чиновника, протокол о прегледу касе, нумеру акта о прегледу касе и њен исправности. То је главна ствар.

После тога, ми нисмо у тој

нотици осумњичила част и исправност пок. му оца, већ смо скренули пажњу надлежнима на факт, да је у каси нађен дефицит а на надлежнима је да пронађу и утврде ко је крив, за нестанак државног новца.

А што се тиче оне претње о тражењу сагасфакције због увреде и клевете части — путем законским и судским, тога се ми ништа не плашимо јер боље познјемо параграф него г. Гајић коме је знат: познавање параграфа. И деја о писању ма чег: у новинама, код нас новинара, пре него што дође у штампу и пре него што се пласира на хартији, првенствено се пропусти кроз велики параграфски филтратор па се тек онда пушта на свет. Ово се чини због тога, што пред сваким написом стоје параграфи који показују апсауска врата Только о сатисфакцији средством параграфа.

Одбрана, да су Аустројанци или ма ко други повредили касу и однели паре, може се рећи, и ако је млада г. Гајић човек од параграфа, била би пред судом, кад би до тога дошло, врло бедна и она би отерала његовог блаженопоч. она право у казнамаг. Него нас се то не тиче, као што нас се тиче ни то ко је крив, већ смо само имали намеру да укажемо на мањак у државној каси.

Уредништво „Страже“

СКИЦЕ

Београд опет оживео: Свет ври, као да се не налазимо у првој борбеној линији. Иако тифус просто прождаре свет, он је ипак, увек расположен за шалу и смех. Пре два дана идем са једним пријатељем, који има уверење о сталној неспособности.

Близу Лондона сретнемо једног задриглог господичића и мој се пријатељ са њиме поздравља и позове га у друштво. Овај пристаје, и пошто смо дошли до Официрског Дома наш „нови“ ће рећи: Извините г. нисам вам се ни представио. Јован Петровић, чиновник и стално неспособан.

ФЕЛТОН

П. К. Грегорић:

Последњи пољубад

Непријатељ је на обала хладне Дрине скупио чете, и чекао је погодан моменат па да пређе на наше земљиште. У шумарку са педесет својих друга увек готових да падну, чукао је Милан — сада четовођа, и пажљиво посматрао шта се дешава на непријатељској страни. У ноћи тамној, када би месец и звезде засгрти густим облацима узалуд се пробјали да изиђу из мрака, Милан би са још неколико друга препливавао Дрину и одлазио на непријатељску страну. Дрива, хуча Дрина, која прождире све што у њу падне, што са хуком ваља дрвље и камење, била је према њему милостива. И он се вра-

ћао увек задовољан. Његовом соколовом оку није могао да избегне ни један, ма и најситнији догађајчић, који је био тако судбоносан по отацбину му. И сутра дан би се на непријатељској страни чула пуцњава. Непријатељ се између себе разрачунавао, јер је један на другог сумњао да је невера.

Увек обавештен о распореду пограничних стража, Милан је са својим четницима тукао тамо где је било највише изгледа за успех. У ведрој ноћи, када би месец окружен ројем звездица, које су бојажљиво светлцуале, ишетао и своје сребрнате зраке огледао у немирну површину Дрине, или их дерао о врхове стогодишњака, Милан би напуштао чету и долазио би своје несвршеном гвезду, које је почео да свија, али га још не сви. Млада би га учитељаца жељно очекивала и

он јој не би могао да наприча све оне појединости. Сва претворена у ухо, са зажареним образима и очима у пола затвореним, она би га пажљиво слушала. А он је умео тако лепо, тако речито да говори, да је свака његова реч дубоко остајала урезана у њеном срцу, њеној души! И тек пред зору, када би се месец уклањао, и када би се зорњача указала, Милан би остављао своје благо, и одлазио тамо где га је отацбана звала; где је он био тако потребан.

Једне мрачне ноћи, непријатељ бројно јачи нагрну. Фижук пушака и крклање митраљеза мешало се са риком топова и хаубица.

Милан је био са својом четом у првој линији и први је примио борбу. Борба је била жестока, водила се на живот и смрт. Под заштитом два пука један непријатељски батаљон бесно је већ по пети

пут јуришао. Али га је храбра чета од 50 људи увек одбајала са осетним губитцима, и чета се проређивала. Од њих педесет једва да их је било тридесет (способних да и даље воде борбу, а непријатељ још увек налета. Пунећи пушку и сејући њоме смрт Милан је гледао око себе. На уснама му је и сада лепршао безбрижан осмех, који улева наду. „Још мало јунаци! Још који тренутак, па ће нам доћи потпора! — И са новом снагом још би силније одбијао непријатеља.

Наједном иза њихових леђа зачу се нисак трубе, а затим једно громогласно „ура“. Пушке престадоше и сва је о кренуше правцу одакле је звук долазио. Осолоњени овим јер то су наши долазили, Милан искочи из заседе и са осталим четницима јурну на непријатеља.

Борба се водила на нож,

бан. Наравно да је био ред да се и ја њему представим.

Рекох му име и презиме и додадох „привремено неспособан.“

Дневне вести

Престолонаследник у Крагујевцу

Јуче је престолонаследник Александар, отпутовао из Ниша у Крагујевац.

Отпутовао у инспекцију

Начелник округа београд. г. Коста Катић, отпутовао је у друштву г. Јоксимиовића нар. посланика у санитетску инспекцију.

Рад суда

Београдски првостепени суд почеће радити од 5 марта ове год. у Београду. Први претрес биће 10 марта.

† Милан Дамњановић

Д-р Милан Дамњановић, резервни санитетски капетан, лекар из Гор. Мил. новца, преминуо је прејуче.

Г. Милисављевић

Наш новинарски колега, сарадник Политике, г. Данило Милисављевић, вратио се јуче из Ниша, где се бавио неколико дана, послом корисним по све београдске редакције.

За наше ратнике

Поводом писма, која је за Божићне празнике и за Нову Годину Његово Високопреосвештенство г. Митрополит Димитрије упutio члановима руског Св. Синода и у њима изложио тешке прилике у којима се наш народ налази, Св. Синод у својој седници од 15 јануара ове године изволео је дати овакву одлуку: „Одазивајући се најсрдачније жадању једнокрвне нам браће Срба а с друге стране верујући да је руски народ и сада као и увек расположен за добротинство Св. Синод сматра за своју дужност, да се обрати побожним и добрим људима, да притекну у помоћ новцем или стварима наш ој браћи Србима, који су у не-

Кроз мрачну ноћ, и уз посмртну песму Дрине, ножеви су се беласали и сејали смрт.

— Напред браћо! напред... даље није могао. Један непријатељски нож зари му се у гркљаз а други у срце, које је тако снажно куцало. Смртно рањен он паде, и још неколико немоћних трзаја и његова племенита душа напусти трешно тело.

Борба је решена у корист нашу, али је искупљено оно што је најбоље — — —

Обучена сва у бело са расплетеном косом, која јој се пружала низ бедра, са укоченим погледом, обасјана месецом, свишла је она право ка окршају, ка месту, где леже знани и незнани јунаци. Превртала их је и своје беле рукавице крвавила.

Наједном пусти крик, који је страшно одјекнуо преко поља засејаним мртвима, и паде преко једног већ укоче

вољи. Новац ће примати бла-гајца Св. Синода а ствари се могу слати у српско подворје у Москву. — „Церковнија Вједомости.“ службени орган Св. Синода, у бр. 5 објавио је ову одлуку.

Брашно

Наш дописник из Солуна јавља нам да је у Солун приспело 70000 цакова брашна, које је поручено за Србију.

Пада наполеон

Курс наполеону, која је до пре два дана била 29.30, од јуче је 27.30

Преглед кафана

Да би се што више сузбила зараза јуче је комисија од 4 органа: два полициска и два општинска, извршила преглед кафана и кухиња. Комисија је поглавно обрађала пажњу на чистоћу кафанског посуђа, кафе и кухинског посуђа. Услед овог прегледа јуче на ноћ су готово све кафане праве и дезинфиковане.

Поступак врло паметан, али треба што чешће да се понавља, колико да се зна да у овој земљи има још по мало власти.

Опет нема шећера

Трговци, који спекулишу са шећером у договору са фабриком шећера у Ћуприји, учинили су да у Београду опет нема шећера.

Како сазнајемо средишни одбор молио је г. министра да се ови трговци казне најосетније и да им се по закону о помагану невластима у рату, одузме шећер.

Из београдске општине

Београдска општина молила је Врховну Команду да се за оснивање нових резервних болница за тифусне болеснике, реквирирају ствари: кревети, душеци, мадраци, јастуци, ћебад и јоргани из кућа ових богаташа, који живе ван Београда а ставови су им затворени и зјапе празни.

Па и право је да се и богаташи мало „жртвују“ за наше ратнике.

Четврти сиротињски реон

Услед тога што је војна власт, узела школу на Запад-

ног тела. Помамно га је љубила а својим прстама грчевито га је привлачила к себи. Из далека, с ону страну Дрине врисну пушка и она скочи са хладног тела. Уста, руке и хаљина све је било од крви црвено. Још једна пушка плану и хладно олово прозуја јој поред ушију. Као помамна она се баци још једном на леш, пољуби још једном хладна уста и последњи му пољубац дала. И затим као муњом гоњена полети право ка хучној Дрини. — — — — —

Хладни таласи Дрине раширили се и у себи су примили тело несрећне девојке.

Београд, 1915 г.

Ратна пошта

Моли се свако, ко би ма шта знао о Стевану Стошићу, војнику III чете, IV бат. VI пука II позива, да јави његовој жени Видосави С. Стошић, Крагујевац Косовска ул. бр. 27.

мом Врачару за болницу, овај реон ће се у току идуче недеље преселити. Зграду где ће се реон смештити, објавићемо у листу кад се буде реон преселио.

Три гроша цигар-папир

Услед тога што неко спекулише са цигар-папирима или тамо у Управи Момола или овде, војници са положаја дошли су у варош и плаћали код продаваца на улици три гроша једну свесчицу.

Надежни би требали о овоме мало више да поведу рачуна, и да не дозволе да се свет пљачка.

Један окорели зликовац

У Крагујевцу је извршио убиство и покушај убиства по злу познати Жервојин Бркић; то је онај комита, што је пре годину дана убио у дрвари Миће Петровића слугу Ивановића опаливши пет метака из револвера на њ.

После тога убиства, побегао је у Скопље, где је ухваћен. Случај је хтео те је Бркић из затвора пуштен, с тим да иде у рат у место да ратује он је дошао у Крагујевац и убио опет човека. Сад му је колач сигуран!

Дневник једног артиљерца

ИЗ СРПСКО-АУСТРИСКОГ РАТА

19

Месечина као дан, звезде бледо сијају и трепере на плавом као море небу а буљина стала на једно дрво у близини па нева своју омиљену песму бу бу. Након неколико тремутака ову хармонију допунити и хрчање заспалих војника, испресецано батом стражаревних ногу.

21 септембра води се артиљеријска борба негде далеко бесно, иначе код нас је потпуно мирно.

22 септембра свуда влада потпуно мир. Сваки би мислио да је ово неко примирје, да један непријатељски топ не прекиде ову тишину са својих неколико пуцања, али кад виде да му нико не одговара, ућуше и он и затим настаде гробна тишина.

23 септембра никаквих промена свуда је мирно.

24 септембра. Војне је врло променљиво тако да је се не о 34 пута облачило и толико пута разведравало а снег је 7 пута покушавао да пада. У веће непријатељ нападе на 2 тачке нашега фронта, на Ципу и Црном Врху али су одбијени и затим настаде тишина и ми легосмо да спавамо. Кад сам се пробудио око пола ноћи ја саназих да у шатору влада прилична топлина а шаторска крила повела се над неким теретом. Кад погледах навоље немогадох својим очима да верујем! Предном се опружило бескрајно бело поље испресецано увалама и брежуљцима и ишарано дрвећем. Милијарде рејева лете кроз атмосферу и са шуштањем падају на земљу стварајући неку кристално белу масу које ништа [није топлија од леда, затим опет заспах.

25 септембра. Кад устадох и изађох из шатора уладох у снег до повише чланака, али је се данас сав истио услед променљивог времена.

26 септембра. Свуда тишина. Један непријатељски топ с времена на време прекида ову тишину и прелама ваздух ужасним треском, али се на то нико и не обзира.

27 септембра. Цео дан киша, иоаче свуда је мирно.

28 септембра. Цео дан на-дао снег, а увече опет ни где снега нема, сав се истио.

29 септембра. Цео дан гу-ста магла као тесто, атмос-

фера загушљива а ваздух тежак да се једва дише.

30 септембра. Пошто је се приметило да непријатељ врши размештај трупа наређено је 1-вој армији да га испадне. Напад је отпочео тачно у 9 часова пре подне. Успех незнатан.

Са овим се савршује месец септембар.

1 октомбар. Свуда мирно, време облачно. Тек пред само вече сунце погледа на земљу гордо и поносито али се брзо, стидљиво сакри опет иза облака; при самом заходу погледа нас опет наговештавајући нам да ће се колико су-тра опет јавити.

Ћупришки корзо

Једна слика из ыупришког живота

Код нас у Београду, почиње шетња на корзо-у обично око 4 и по часа по подне а завршава се око 6 и по часова или боље рећи док се види.

По моме мишљењу, које не мора бити тачно, циљ „корзирања“ се састоји у узајамном кибцовању. Даме, поред тога што кибцију кавалера, најрадије посматрају на корзо-у тоалету женску, и ако угледају нешто од „новитета“ на другој дами они обично узвикну. „Боже, ала је ова луда, и сувише јој дречи она блуза од кретома“ и т. п. Али јој ништа то не смета да су-тра одмах мисли на ту блузу, коју је раније осудила, и гледа пошто пото да је набави и т. д. и т. д.

Но ја се улажих од главног предмета. Дакле, циљ „корзирања“ лежи у узајамном кибцовању. Ако би била истинита и тачна она отрцана клаузула: на корзо се излази ради шетње у циљу удисања чистог ваздуха, онда би се ту могло приметити, нарочито за ыупричане, најбоље је место за удисање чистог ваздуха, свежег и незараженог разним кужним бацилима, тамо у пољану преко појтонског моста или оном друмом идући Добричеву где се валаше оне велике и дивне пољане и где се не мора газити по камењу и циглама већ по некој травици, која је тек у повећу да порасне или по некој зем-

љи где ваздух од силне светине надима и челичи груди.

Међутим, на варошком корзо-у, нарочито сад у времену заразе, ту пролазници додиром један од другог, преносе заразу, или стварају најбоље услове за развијање, ширење и преношење заразе. Истина, а тај се акт мора похвалити, ыупричани су веома предострожни, они су чак и улице дезинфиковали, па наравно и корзо је окречен, кречом за дезинфекцију! Дакле у томе су ыупричани веома практични Сад нешто мало о непрактичности и старим традицијама паланачким, од којих се, како изгледа, ыупричани не могу никакко да еманципују.

На сред корзо-а, на троту-ару, стоје једна воловска кола, стоварује се некакво вино у оближње двориште, волови на корзо-у једу сено, ваљда и они баш у то доба, оће мало да се „прокорзирају“, јер не би имало смисла да се раније изведу волови на корзо или да се вино по виду истовари

Ћупричанке појављују се на корзо кад падне мрак.

питао сам моје рођаке за-

што тако доцкан излазе на корзо?

— Па нема смисла раније изаћи на корзо. Свет ће одмах рећи: па ове ништа не раде, једва чекају кад ће да се сване да би изашле на корзо!

А кад сам ја предложио да шетамо тамо по пољани преко појтонског моста, оне су ми одговориле: па свет ће да каже, ала су ово неке будале и т. п.

Оне пак даме, које немају средстава да купе нове модерне шешире, појављују се на корзо без ових, Интересантно је да ове даме носе увек собом по један пакет у руци. То оће да кажу „свету“, како су уз ред свратиле на корзо, јер без шешира и заћи опет нема смисла. Наше београђанке „бежумарке“, како их ыупричани називају, слободне су и кретање им је саввим друкчије. Слободно говоре, нема извештачености, у свему су природне и практичне. У сред бела дана, београђанке свраћају у кафану на пиво, или шетају.

Д.

Крунски савет

Бугарска на исекушењу

СОФИЈА, 20 фебр.

Вечерас ће се у згради парламента одржати седница крунског савета. На ову седницу позвани су сви партијски шефови. У доброобавештеним круговима се говори, да ће се на овој седници решити даље држање Бугарске.

Борко

ДЕДЕАГАЧ

СОФИЈА, 20. фебр.

У доброобавештеним круговима се говори, да је бугарска влада наредила да се око Дедеагача поставе мине из бојазни да Савезничка флота не би учинила какав корак против Дедеагача.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Грчка и Бугарска

СОЛУН, 20. фебруара.

Грчки посланик у Софији известио је грчког министра привреде да је Бугарска влада забранила извоз јечма; и поред тога известио га је да Бугарска дозвољава извоз ових артикла: меса, сира, свиња, семе дувана, грашак, кромпир и дрва за гориво.

Жоб монопол

СОЛУН, 20. фебруара.

Указом стављени су у монополисане артикле: со, жице и карте за играње.

Оклопњаче око Дардахела

ПАРИЗ, 20. фебруара.

Из Лондона јављају да флоту која бомбардује Дардахеле састављају ове оклопњаче: „Краљица Елисавета“, „Агамелион“, „Освета“, „Триумф“, „Голоа“, „Суфрен“ и „Шарлемањ“.

Џавид у Берлику

РИМ, 20. фебруара.

Турски министар финансија Џавид-беј налази се у Бечу одакле ће отпутовати за Берлин. У доброобавештеним круговима говори се да путује у нарочитој мисији.

Младотурци беже

АТИНА, 20. фебруара.

Јављају да Младотурци беже из Цариграда и повлаче се у унутрашњост.

КЋЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок (41)

Из греха у порок

— Млади Николић, лекар, налази Невенку, своју сшару познаницу са корза у јадном сшању. — Из сажалења раћа се љубав. — Поружени идеали! — Ђајасшрофа. — Грех се за грехом ваља.

— Госпођице Петровићева, дозволите ми да вам приметим, да сте ви и сувише осетљиви. Али да ли се ту сада може што вошећи. Зато будите разумни и нека вам је утеха што се то није учинило са вашиим знањем. И за насље учињено над вами мораће си да одговара!

— Да одговара, г. доктор?! Али шта ја тиме добијам?! Ја ћу инак остати иста. О мени ће се опет говорити са поругом! Да, да тиме што ће он бити приведен оптуженичкој клупи, то је за мене и сувише мала накнада.

Моја је будућност сасвим уништена, и мени ништа не остаје до да умрем.

— Али госпођице, помислите на младост, на ваше године. Па помислите да нисте ви прва, а нећете бити ни последња. Ви сте млада обривованите, и тим двома особинама ви ћете вакнавити оно, што вам је одузео овај неваљалац!

— Драги господине докторе, то је једна детињарија, Та ви о гоме, уверен сам и не мислите озбиљно. Јер да ли би ви узели такву једну женску?! — И госпођица Невенка погледа право у очи младог лекара.

— Ја! — лекар је био запањен и није знао шта да каже! — Ја, бих, рече најзад одлучним гласом.

— Ви би сте то учинили? — упита га Невенка, неверујући да је добро чула речи лекареве.

— Да, и ево да бих то и делом документовао, да ја просим вашу руку! — и ле-

кар јој пружи руку чекајући њен одговор. Сад је Невенка била доведена у положај, у коме се мало пре налазио млади лекар Николић!

Настала је гробна тишина, коју је реметило равномерно ходање болничара, који је кроз дуги болнички ходник шетао, и чији је бат ногу тупо одјекивао. Николић је стојећи са пруженом руком чекао одговор Невенки. И сам се чудно својој толикој слободи, коју би он у другој прилици назвао дрскошћу. Невенка је седела и са обореним очима глодала у патос. Осећала је да треба да да одговора. Али каква?

Белешке

Коме треба нарадајз у флашама — домаћи — нека се обрати у Краља Милана ул. бр. 70.

Штамперији Драг. Грегорића и Друга петробна су три човека за сиретање машине.

САПДУКА МРТВАЧКИХ

има готових свазу сорти кох ТИШЛЕРА РАКЕ

Балкапска улица бр. 49. (Краљева шивара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“ У БЕОГРАДУ

59 5-7

ЗА НАШЕ РАТНИКЕ

НАЈБОЉИ

КАЛЕНДАР

„СРПСКИ БОРАЦ“ — за рату 1915 год. са збирком срп. нар. песама из српско-аустријског рата и са иззначењем мена времена и првео одштампаним празницима. Цена: Комад 0-50 дин, Књијарима 100 к. 35.— ” Поштарина моја. Календари се шаљу по примљеној пошт. упутници,

Издавачка књијара

Е. Ајхштет

Београд

4-5

ПАМЕНТАЈ
канцеларски добро чуван хо има на продају нека јави уредништву.

Знања ради

Од 15. фебруара продавају све сорте семена од поврћа, и пољских семена, а нарочито аршламе празо, и арпајично семе. У исто време имају и арпајичка сејанца, за сађење. Продавају на већу и мању количину — Сва горња семена продавају у Јагодини пошто ће сваком кулцу лакше доћи у Јагодину него у Београд.

ПОЗНАТА СЕМФАРСКА РАДЊА

Ђура Трајковић

59 ИЗ БЕОГРАДА 6-10

КОЖАРСКА РАДЊА

Ј. Марјановића и Синова

ОТВОРЕНА ЈЕ СВАКОГ ДАНА

Иста радња има на стоваришту свих врста кожа у довољној количини за обућаре.

48 4-6

П р а в и Најфинији

Француски коњак

НАБАВЉЕН НЕПОСРЕДНО ИЗ КОЊАКА (ФРАНЦУСКИ)

1 литар стаје 10.— дин.
7 деци флаша 8.— ”

Књијжара Коете В. Идића

преко пута Новог Двора

62

3-10

Најља опачарина — диферанцима

приликом захтење диферације опачака за држазу, да имамо велику количину говећих кожа, уселених, пребачених и разапетих у свима тежицама и то у стовариштима:

- У Београду магацин Југовића улица — уселених и разапетих
- Младеновцу магацин код Стаице — уселених
- Крагујевцу магацин г. Уроша Симића — уселених, пребачених и разапетих а и свињских.
- Јагодину магацин на пијаци — уселених.
- Крушевцу магацин преко од „Такова“ — уселених и разапетих.
- Нишу магацин г. Димитрија Агоре — пребачених.
- Свилајнцу магацин на Пијаци — разапетих.
- Краљеву магацин г. Буњака — разапетих.

ЦЕНЕ СУ УМЕРЕНЕ.

КОЖАРСКА ТРГОВИНА

МИГРИЋ, НОВАКОВИЋ И СТЕФАНОВИЋ

12-15

Са највећим болом у души извештавам сроднике, другове, познанике и пријатеље да је моја супруга односно мати

— МИЛОЈКА

испустила своју стару душу у 70 години старости 4 фебруара 1915 године у својој кући, остављајући нас да за њом вечито тугујемо.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг Јанићије; синови: Жика, Стева, Милија, обв. 10 хауб. батерије, и Светозар; ћерка Злата; унуци: Богдан, Драгољуб, Војин; унука Рајна и многобројна фамилија.

2-2

Дрвени Крст

моли за покломе: новаца, душека, гаћа, чарапа, сламарина, кошуља, јоргана, јастука, поњава, ћилима, шареница, пешкира, марама, назувица, опачака, цинела, пауча, панула и посуђа.

СПЕДИТЕРСКА И КОМИСИОНЕРСКА РАДЊА

КАЛЧИЋ И ВОЈИНОВИЋ

СКОПЉЕ—ЂЕВЂЕЛИЈА

Извештава своје поштоване муштерије да њихова радња и даље врши ЦАРИНСКЕ ПОСЛОВЕ како увозне тако и извозне при царинарницама СКОПЉАНСКОЈ и ЂЕВЂЕЛИЈСКОЈ и ано су шефсви радње у рату.

Адреса за телеграм: КАЛЧИЋ ВОЈИНОВИЋ, Скопље Ђевђелија.

9 15